

Veiligheidsplan Obs de Vierambacht

Laatste update: juni 2023

INHOUDSOPGAVE

1. Visie, kernwaarden, doelen en afspraken sociale veiligheid	4
1.1 Visie op sociale veiligheid.....	4
1.2 Kernwaarden	4
1.3 Doelen van sociaal veiligheidsbeleid.....	5
1.4 Afspraken/regels met betrekking tot sociale veiligheid.....	5
1.5 Gedragscode personeel	6
1.6 Gedragscode leerlingen en ouders	7
2. Inzicht in veiligheidsbeleving	8
2.1 Inzicht in veiligheidsbeleving	8
2.2 Risicoinventarisatie en bedrijfshulpverlening	8
2.3 Incidentregistratie	10
2.4 Monitoring	11
3. Voorwaarden voor veilige school	12
3.1 Betrokkenheid van leerlingen en ouders – Expertgroep ouderbetrokkenheid	12
3.2 Leerlingzorg	12
3.3 Samenwerken met partners buiten de school (schoolgids)	12
3.4 Aanspreekpunten voor ouders en medewerkers.....	13
3.5 Privacy aspecten /AVG.....	13
4. Pedagogisch handelen	14
4.1 Pedagogisch vakmanschap.....	14
4.2 Pedagogisch klimaat	14
5. Preventieve activiteiten en programma's.....	15
5.1 Preventieve programma's tegen pesten.....	15
5.1.1 Seksuele en relationele vorming.....	15
5.1.2 Actief burgerschap en integratie	15
5.1.3 Mediawijsheid.....	16
5.2 Ondersteuning leerkrachten	16
6. Effectief handelen bij signalen en incidenten	17
6.1 Aanpak.....	17
6.2 Meldcode	18
6.3 Sancties	18
6.4 Schorsing en verwijdering	19
7. Borging van het sociaal veiligheidsbeleid	20
Bijlagen	20

Inleiding

Dit veiligheidsplan biedt inzicht in wat er nodig is om de sociale veiligheid op school te bewaken, want **de Vierambacht is een veilige school in een wereldbuurt!**

Dit veiligheidsplan geeft antwoord op een tal van vragen die met veiligheid op school te maken hebben. Wat kunnen leerlingen, ouders en personeel van ons verwachten als het gaat om veiligheid? Waar kan iemand terecht met vragen of klachten en hoe gaat de school daarmee om?

Op de Vierambacht willen wij incidenten zoals ongepast gedrag, intimidatie, pesten, diefstal en agressie voorkomen. Daarom investeren we in een goede vertrouwensband, een prettig klimaat en heldere regels over hoe je met elkaar omgaat. Maar ook door ongepast gedrag op tijd te signaleren en hiertegen adequaat op te treden.

Een veiligheidsplan is meer dan een verzameling protocollen en regels. Dit veiligheidsplan is een levend document dat we raadplegen, aanpassen en bijstellen op basis van nieuwe inzichten en analyses uit de praktijk. We stellen het plan bij op grond van ervaringen en op basis van metingen van de veiligheidsbeleving, incidentenregistraties, enzovoort. Dit plan geeft richting aan het handelen van ons team en andere betrokkenen bij de school.

Dit veiligheidsplan is organisch ontstaan en nooit af. Jaarlijks stelt het management in samenwerking met de coördinatoren duidelijke, haalbare doelen voor het creëren van een sociaal veilig werk- en leerklimaat. Het resultaat daarvan staat hierin beschreven.

Met vriendelijke groet,

Stefan van der Weiden
directeur

s.weiden@devierambacht.nl
www.devierambacht.nl

Bezoekadres: Nozemanstraat 75
3023 TM Rotterdam

Postadres: Postbus 61050
3002 HB Rotterdam

010-4771883

1. Visie, kernwaarden, doelen en afspraken sociale veiligheid

In onderstaande visie beschrijven we hoe wij denken over ontwikkeling en gedrag bij leerlingen, het begrenzen en de verschillende verantwoordelijkheden. Daaruit vloeien doelstellingen en gedragsregels voort.

1.1 Visie op sociale veiligheid

Op onze school staat de leerling echt centraal. Elke leerling is uniek met eigen talenten en ambities. Daarom personaliseren we het onderwijs. Dit betekent dat we ons richten op de ambities en talenten van elke leerling. De leerling mag het onderwijsaanbod mede vormgeven. Leerlingen leren om te leren, om keuzes te maken en zich bewust te zijn van hun dromen en mogelijkheden. Wij zien gepersonaliseerd onderwijs als een vorm van onderwijs waarbij leerkrachten de leerlingen intensief begeleiden, uitdagen en stimuleren om het beste uit zichzelf te halen. Leerlingen werken in hun eigen tempo en op eigen wijze aan leerdoelen, passend bij hun eigen niveau. Per vak of onderdeel krijgt de leerling een aangepast programma aangeboden voor herhaling, verdieping of verrijking. Betrokkenheid van de leerling is erg belangrijk. De leerling brengt samen met de leerkracht zijn/haar leerbehoefte in beeld en werkt hieraan onder begeleiding van de leerkracht. Dit betekent dat de leerling met hulp van de leerkracht zijn eigen leerlijn uitzet en hulpbronnen inzet om tot leren te komen. De leerkrachten coachen de leerling op dit leerproces, zodat zij groeien in hun ontwikkeling. De leerling en leerkracht zijn, ieder met een eigen rol, samen verantwoordelijk voor het leerproces.

We zijn ervan overtuigd dat onze leerlingen zich optimaal ontwikkelen als zij zich veilig voelen. Op onze school geven we onderwijs in een veilige omgeving waarbinnen ieder kind de ruimte krijgt om in zijn eigen tempo en op zijn eigen niveau te leren. Onze schoolvisie is meer uitgebreid beschreven in de schoolgids die op onze [website](#) staat.

1.2 Kernwaarden

Wij zijn een openbare school. Dit betekent dat op onze school iedere leerling welkom is, ongeacht zijn of haar sociale, culturele of levensbeschouwelijke achtergrond. Bij ons op school leren leerlingen van jongs af aan respect te hebben voor elkaars mening en overtuiging. We besteden actief aandacht aan de overeenkomsten en verschillen tussen leerlingen, zonder voorkeur voor een bepaalde opvatting. Onze school heeft aandacht voor en biedt ruimte aan iedere leerling en iedere leerkracht.

Dit doen we door aandacht te besteden aan de volgende kernwaarden:

- * Vertrouwen
- * Veiligheid
- * Verantwoordelijkheid
- * Waardering

De vier kernwaarden van de Vierambacht zijn zichtbaar in de gangen en lokalen. Aan het begin van het schooljaar worden de kernwaarden geïntroduceerd in de klas en geven de leerkrachten samen met de leerlingen betekenis aan de kernwaarden. Op deze manier worden de leerlingen betrokken bij het maken van afspraken binnen de klas en krijgen zij de regie in de omgang met elkaar. Deze vier kernwaarden worden de rest van het schooljaar herhaald.

1.3 Doelen van sociaal veiligheidsbeleid

Een veilige school is noodzakelijk, opdat leerlingen en personeel zich optimaal kunnen ontwikkelen. Sociale veiligheid is een onderdeel van de pedagogische taak van de school. Dat betekent het geven van positieve aandacht aan elke leerling en het tijdig en gepast ingrijpen bij grensoverschrijdend gedrag. Dit wordt bewerkstelligd door het juiste gedrag van personeel, leerlingen en ouders; de school geeft normen en regels voor dat gedrag. Sociale veiligheid wordt in stand gehouden door een juiste balans tussen het voorkomen van onveiligheid (preventief aspect) en het adequaat corrigeren van gedrag dat onveiligheid teweegbrengt. De wijze waarop dit op De Vierambacht is vormgegeven staat beschreven in het veiligheidsplan.

Het veiligheidsplan leeft in de school en biedt alle betrokkenen sturing en ondersteuning bij het creëren en vergroten van de sociale veiligheid in de school. We meten op een valide, betrouwbare en transparante wijze hoe leerlingen de sociale veiligheid in de school ervaren en kunnen daarop anticiperen.

Met ons sociaal veiligheidsbeleid streven we er naar dat alle leerlingen, medewerkers, ouders en partners zich beschermd en gehoord voelen op onze school. We hebben daarom heldere schoolregels en gedragsverwachtingen geformuleerd. Deze afspraken en protocollen zijn in de rest van dit document verder beschreven. Hieronder een overzicht van de rollen van verantwoordelijken met betrekking tot sociale veiligheid.

Functie	Naam	E-mailadres
Anti-pestcoördinator	Lisette Hilgevoord	l.hilgevoord@devierambacht.nl
Anti-pestcoördinator	Belle Koppenol	b.koppenol@devierambacht.nl
Vertrouwenspersoon	Mara Kok-Sey-Tjong	m.kokseytjong@devierambacht.nl

De anti-pestcoördinator kan vanuit haar opgebouwde kennis op het gebied van pesten fungeren als klankbord. Zo kunnen collega's haar bevragen over het tegengaan en voorkomen van pesten. Maar ook kan zij een adviseur zijn van de schoolleiding op het gebied van de structurele aanpak van pesten.

1.4 Afspraken/regels met betrekking tot sociale veiligheid

We werken samen, in een oplossingsgerichte en open sfeer, aan het voorkomen en oplossen van problemen. Wie hierin welke verantwoordelijkheden heeft, is beschreven en bekend. Grensoverschrijdend gedrag wordt vroegtijdig gesignaleerd, geregistreerd en effectief aangepakt. Hierbij wordt een zerotolerance beleid gevoerd. Alle betrokkenen bij de school worden gestimuleerd zich aan de regels te houden en diegene aan te spreken bij het vertonen van, degene hulp aan te bieden die last hebben van, of slachtoffer zijn van grensoverschrijdend gedrag. In ernstige gevallen van dit gedrag is melden bij een leidinggevende of vertrouwenscontactpersoon van belang. Bij pesten in de vorm van ernstige belediging of mishandeling kan er sprake zijn van een strafbaar feit.

** Uitgebreide informatie is te vinden in het document **Anti-pestprotocol (1)**.*

Naast de aanpak van pesten zijn we dagelijks bezig om de kinderen te leren hoe je op een vriendelijke en respectvolle manier met elkaar om kunt gaan. We zijn ervan overtuigd dat onze leerlingen zich optimaal ontwikkelen als zij zich veilig voelen. Door

de nadruk op het ontwikkelen van sociale vaardigheden en een positieve groepsvorming te leggen, proberen we pesten zo veel mogelijk te voorkomen. Bij het vormgeven van het aanbod maken we gebruik van de methoden Rots & Water en Leefstijl.

Rots & Water

Bij Rots & Water gaat om leren door te doen, door te ervaren en te ontdekken. De activiteiten hebben tot doel de kinderen handvatten voor het vinden van de balans tussen opkomen voor jezelf (rots) en meebuigen met de ander (water) te geven. Zelfvertrouwen, zelfbeheersing en zelfreflectie zijn hierbij belangrijke pijlers. De spellen die we doen worden afgewisseld met momenten van zelfreflectie en kringgesprekken. Spelenderwijs leren de kinderen met de ander samen te werken, grenzen te stellen en zichzelf te beheersen. Er ontstaat verbondenheid en de kinderen leren anderen en zichzelf beter te begrijpen en te respecteren.

Leefstijl

Binnen het onderwijs spelen sociaal-emotionele vaardigheden en normen en waarden een belangrijke rol. Met het Leefstijl-programma worden jongeren hiervan bewustgemaakt. Samen met klasgenoten doen ze activiteiten en opdrachten die het besef van 'goed omgaan met elkaar' versterken. Het bevorderen van positieve groepsrelaties speelt in de Leefstijl-lessen een grote rol. Niet alleen het individu wordt sterker, maar ook de groep.

Tevredenheidspeiling

Alle BOOR Scholen meten via een vaststaande cyclus de tevredenheid van leerlingen, ouders en personeel. De rapportage geeft informatie voor de school, voor het management en op bestuurlijk niveau. Het onderzoek wordt centraal afgenomen. Een analyse van de tevredenheid kan een goed startpunt zijn voor het bepalen van verbeterpunten voor onderwijskwaliteit. Waar staan we nu, wat kan beter?

1.5 Gedragscode personeel

De onderwijssector kent geen beroepscode. Dat betekent dat schoolbesturen zelf gedragsregels moeten formuleren voor hun personeel. De werkgever is verantwoordelijk voor het opstellen van de code. In die code staat op welk gedrag werkgever en werknemer wederzijds aanspreekbaar zijn. Dit is altijd in relatie tot de grondslag en doelstelling van de school. De directie heeft tot taak toe te zien op de naleving hiervan. Gedragsregels en -afspraken die wij in de school gebruiken zijn bedoeld als houvast voor personeel, leerlingen en ouders om te zorgen voor een positieve omgang met elkaar.

Werken met individuele leerlingen

Het komt voor dat leerkrachten in een ruimte zijn met een individuele leerling. Het is dan belangrijk dat de deur open staat. Als dat niet mogelijk is (verlengde instructie of toets afname bijvoorbeeld) zit de leerkracht in elk geval in een ruimte met een raam (waar doorheen gekeken kan worden) en de collega's zijn op de hoogte dat de leerkracht daar aan het werk is met een individuele leerling.

Gesprekken met ouders

Bij gesprekken met ouders na schooltijd dient er altijd een andere collega in het gebouw aanwezig te zijn die op de hoogte is van het gesprek.

Taalgebruik

Leerkrachten hebben een voorbeeldfunctie. Ze passen correct taalgebruik toe naar de kinderen. Gebruiken geen bijnamen voor kinderen en benoemen het gedrag van kinderen. Toespelingen, grapjes en uitspraken die niet gepast zijn worden naar leerlingen toe niet gemaakt.

Leerkrachten gedrag

- Alle leerkrachten en stagiaires spreken leerlingen aan op hun gedrag.
- Als een leerling niet naar een leerkracht luistert, wordt dit doorgegeven aan de groepsleerkracht.
- Het voorval wordt met alle betrokkenen opgelost.
- Het uitdelen van de gele- en rode kaart verloopt altijd via de eigen leerkracht.
- De leerkracht geeft het voorbeeldgedrag (taalgebruik, normen en waarden en kernwaarden).
- Een leerling wordt niet zomaar voor straf op de gang geplaatst. De gang is een stille werkplek. De leerling kan tijdelijk in een ander lokaal geplaatst worden.

Straffen en corrigeren

Bij geen enkele vorm van sanctie of straf is lichamelijk contact toegestaan. Corrigeren van gedrag wordt bij voorkeur door tot de orde roepen en apart zetten gedaan. In noodgevallen is het toegestaan om kinderen bij de arm mee te voeren. In deze gevallen wordt altijd contact opgenomen met de ouders/verzorgers.

Nablijven na schooltijd

Dit gebeurt bij uitzondering en maximaal een kwartier. De leerkracht zorgt ervoor dat een collega op de hoogte is en dat de deur naar het lokaal open is. Ouders worden hierover geïnformeerd.

Stagiaires

Voor stagiaires gelden de algemene schoolregels. Stagiaires werken met kinderen onder toezicht van de leerkracht.

Privé

Kinderen worden niet uitgenodigd in privé-situaties van personeel. Dit geldt voor zowel fysieke als virtuele situaties.

1.6 Gedragscode leerlingen en ouders

Om een bijdrage te leveren aan een veilig leer- en werkklimaat hebben we binnen De Vierambacht een gedragscode vastgelegd in een stappenplan bij overschrijdend gedrag. Hierin geven we aan hoe we optreden als er problemen of incidenten zijn. Op deze manier wordt er bij overschrijdend gedrag eenduidig actie ondernomen.

Deze zijn vastgelegd in het document **gedragsstappenplan (2)**.

2. Inzicht in veiligheidsbeleving

Sociale veiligheid draait erom dat je beschermd bent of je beschermd voelt tegen bedreigingen (van het gedrag) van mensen in en om de school. Een belangrijke stap om het sociale klimaat te verbeteren, is zicht te krijgen hoe alle betrokkenen de veiligheid en het schoolklimaat beleven.

Voor het monitoren van de sociale opbrengsten maken we in de groepen 1 en 2 gebruik van het leerling observatiesysteem Kijk! en vanaf groep 3 het leerlingvolgsysteem Hart en Handen!

Kijk!

Door middel van Kijk! observeren de leerkrachten continu in hoeverre de kinderen vrij zijn van emotionele belemmeringen, nieuwsgierig en onderzoekend durven zijn en zelfvertrouwen hebben. Tweemaal per jaar, in februari en juli, wordt hiervan een registratie gemaakt en besproken met ouders.

Hart & Handen!

Vanaf groep 3 wordt de sociale veiligheidsbeleving gemonitord door het invullen van de digitale vragenlijst Hart & Handen. De leerkrachten en intern begeleider analyseren de resultaten en zetten, indien nodig, op leerling- en/of groepsniveau passende interventies uit, zoals het voeren van een klassengesprekken, rots & water of het opstellen van een plan (sociogram). De data helpt de leerkracht in het gesprek met leerlingen, en met hun ouders. Zo kunnen zij thuis ook oefenen met vaardigheden als het 'uiten van gevoelens' of 'trots zijn op je werk'.

Ten tweede geven we handen en voeten aan het 'complete kind centraal zetten'. Hoe mooi als je dat aan de hand van metingen kunt laten zien. Aan ouders, de onderwijsinspectie én juist aan kinderen zelf. Dat naast je onderwijsvisie ook een toetsvisie hebt en zegt: "Je bent meer dan taal en rekenen. En je kunt al je vaardigheden inzetten om diegene te worden die je wilt zijn. Wij als school ondersteunen je daar in."

2.1 Inzicht in veiligheidsbeleving

Een belangrijke stap om het sociale klimaat te verbeteren, is zicht te krijgen hoe alle betrokkenen de veiligheid en het schoolklimaat beleven. Dit gaat om leerlingen, leerkrachten, ouders, schoolondersteuners en directies. Als je weet wat er speelt, kun je knelpunten signaleren. Vervolgens kun je, als dat nodig is, het schoolbeleid daarop aanpassen.

2.2 Risicoinventarisatie en bedrijfshulpverlening

Risico's in kaart

Iedere werkgever moet volgens de Arbowet een Risico-Inventarisatie en Evaluatie (RI&E) afnemen. Binnen De Vierambacht is er een preventiemedewerker aangesteld, deze houdt zich bezig met preventie-activiteiten op het gebied van veiligheid, gezondheid en welzijn van werknemers en van leerlingen. De preventiemedewerker verleent medewerking aan het opstellen en verrichten van de Risico-inventarisatie en -evaluatie (RI&E).

Functie	Naam	E-mailadres
Preventiemedewerker	Reiner Riet	R.Riet@devierambacht.nl

Certificatie BHV (bedrijfshulpverlening)

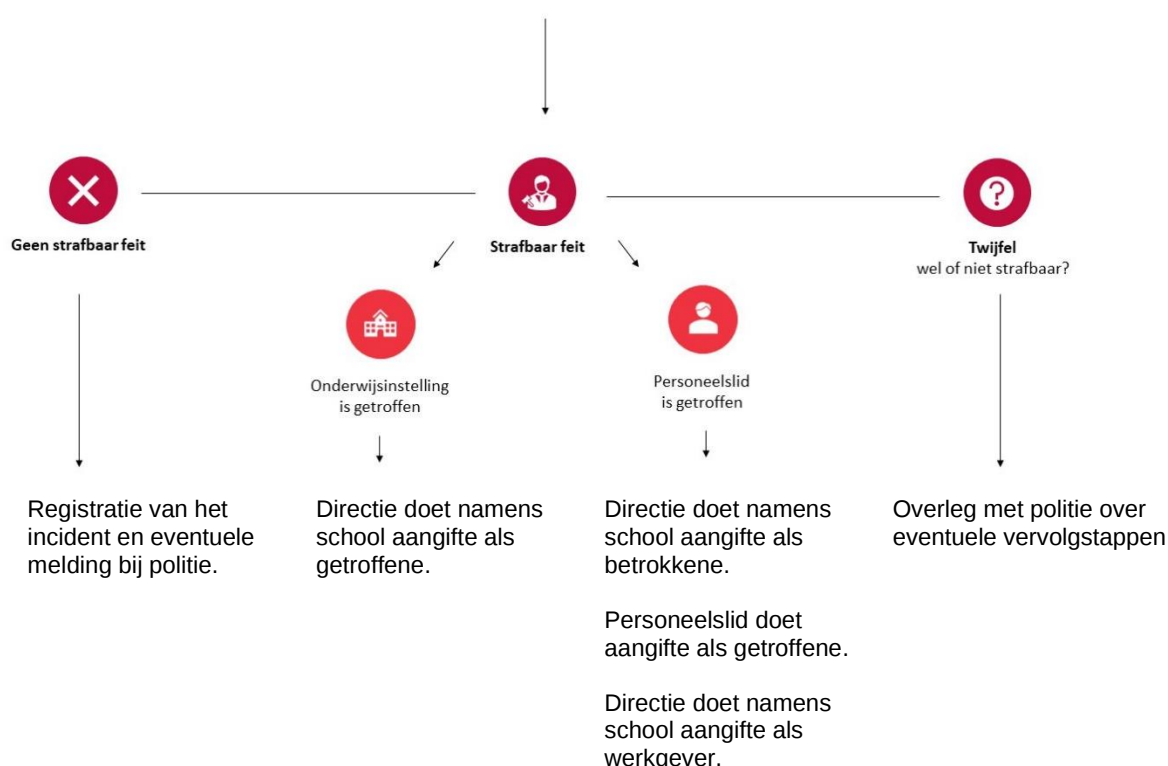
Om de veiligheid op de werkvloer te vergroten heeft het merendeel van het personeel van De Vierambacht recentelijk een BHV-cursus gevolgd en is daardoor gecertificeerd. De Vierambacht draagt zorg voor herhalingstrainingen om de geldigheid van het certificaat te waarborgen.

2.3 Incidentregistratie

De aard en omvang van incidenten is een belangrijke graadmeter van de veiligheid binnen school. En: meten is weten; dus het registreren van incidenten en de analyse daarvan is essentieel. Het is niet altijd eenvoudig om te bepalen welke incidenten binnen de school opgelost kunnen worden en bij welke incidenten aangifte gedaan moet/kan worden. Dit heeft te maken met de specifieke onderwijscontext; het gaat immers om jonge kinderen. Het opzoeken van grenzen en het maken van verkeerde keuzes horen bij het opgroeien.

Als het gaat om strafbare feiten, moet je denken aan: fysiek geweld, discriminatie, seksuele intimidatie en misbruik, vernieling, wapenbezit en drugs.

Melding van incident bij schooldirectie

Voor meer informatie klik op de volgende link: [Aangifte doen in het onderwijs - School en veiligheid](#)

Incidenten zoals agressie, geweld en intimidatie worden geregistreerd via het formulier "interne registratie incident". De leerkracht die het incident opmerkt vult het formulier in, vervolgens wordt dit gemeld bij de intern begeleider (IB-er) en ondertekend door de IB-er en directie.

In het protocol "**veiligheidsbeleid en incidentenregistratie (3)**" staat uitgebreid beschreven hoe wij incidenten registreren.

2.4 Monitoring

De sociale veiligheidsbeleving wordt gemonitord via “ZIEN”, dat is een leerling-volgsysteem van het sociaal-emotioneel functioneren. De leerlingen van groep 5 t/m 8 vullen de leerlingenlijsten in. Tweemaal per jaar vult de leerkracht “Zien!” in per leerling. Vanuit stichting BOOR wordt één keer per jaar de veiligheidsbeleving van de leerlingen gemeten voor de groepen 6, 7 en 8 via een tevredenheidspeiling.

De personeelstevredenheidspeiling en oudertevredenheidspeiling wordt iedere 2 jaar uitgevoerd. De uitkomsten worden geanalyseerd en besproken met de leerkracht, het team en de MR. Zo nodig worden er acties op school-/klassenniveau ondernomen.

Medewerkerstevredenheid en welbevinden is ook een gespreksonderwerp in de gesprekkencyclus met de directie. Tevens kunnen leerkrachten tussentijds over hun veiligheidsbeleving praten met de directie. Daarnaast is de vertrouwenspersoon beschikbaar voor het bespreken van zorgen of incidenten. Tot slot kunnen medewerkers via hun vertegenwoordiging in de Medezeggenschapsraad eventuele schoolbrede problemen aankaarten.

Als uit de praktijk blijkt dat protocollen niet goed werken, worden deze aangepast.

3. Voorwaarden voor veilige school

Om een sociaal veilig klimaat te creëren, treffen we maatregelen om sociale onveiligheid tegen te gaan. Maar het is meer dan dat. Het vraagt ook een bepaalde inrichting met werkprocessen die bijdragen aan een sociaal veilig, pedagogisch klimaat. Dat maakt duidelijk hoe je naast vakinhoudelijke inzet, aandacht kunt en moet besteden aan de sociaal-emotionele ontwikkeling van leerlingen.

3.1 Betrokkenheid van leerlingen en ouders – Expertgroep ouderbetrokkenheid

Ouders, leerlingen en personeel zijn samen verantwoordelijk voor het pedagogisch klimaat. Bij grensoverschrijdend gedrag moeten interventies op de individuele leerling gericht zijn, maar ook op de schoolomgeving, de thuisomgeving en leeftijdsgenoten.

3.2 Leerlingzorg

Veiligheid heeft ook te maken met zorg voor leerlingen. We willen voor leerlingen op school een veilige plek creëren. Zeker als het gaat om leerlingen met een ingewikkelde thuissituatie of met leer- en gedragsproblemen.

Onze intern begeleiders begeleiden vanuit school leerlingen met leer- en gedragsproblemen. Zij hebben als doel om de leermogelijkheden en leeromgeving zo optimaal mogelijk te maken voor de leerling. Als sprake is van een ingewikkelde thuissituatie wordt beroep gedaan op schoolmaatschappelijk werk. Leerlingenzorg binnen de school gebeurt vaak in samenwerking met externe instanties zoals jeugdzorg en maatschappelijk werk.

Scholen zijn verplicht om de “meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling” te hanteren. De Wet “verplichte meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling” adviseert een aandachtsfunctionaris aan te stellen en op te leiden. Medewerkers kunnen bij een vermoeden van kindermishandeling of huiselijk geweld bij deze persoon terecht. De aandachtsfunctionaris zorgt voor de uitvoering van de meldcode. Daarnaast coördineert hij het proces rondom signaleren en verwijzen. Tot slot coördineert hij het zorgproces rondom de leerling en het gezin.

Functie	Naam	E-mailadres
Vertrouwenspersoon/ aandachtsfunctionaris	Mara Kok-Sey-Tjong Intern begeleider (IB-er)	m.kokseytjong@devierambacht.nl
Schoolmaatschappelijk werker	Mariët Natrop	mnatrop@solnetwerk.nl

3.3 Samenwerken met partners buiten de school

Als de directie, intern begeleider of leerkrachten ondersteuning wensen met betrekking tot de sociale veiligheid op school, kunnen zij hiervoor terecht bij diverse partners (zoals SMW, JGZ, CJG, HALT, MEE, Leerplicht en Politie).

Deze partners en hun deskundigheden zijn meer uitgebreid beschreven in het 4.schoolondersteuningsplan te vinden op de website van De Vierambacht

3.4 Aanspreekpunten voor ouders en medewerkers

Als de aanpak op school niet geleid heeft tot een goede oplossing, kan gebruik gemaakt worden van de **klachtenregeling (4)** van stichting Boor.

Op De Vierambacht is er een vertrouwenspersoon voor leerkrachten en ouders. Deze is speciaal aangesteld als aanspreekpunt voor ouders en personeel over nalatigheid, maatregelen en gedrag op school. De vertrouwenspersoon begeleidt mensen met een klacht tijdens de verdere klachtenprocedure. De Vierambacht is via BOOR aangesloten bij de Landelijke Klachten Commissie.

Medewerkers kunnen terecht bij de (interne) preventiemedewerker van de school. Hij/zij is verantwoordelijk voor het (mede) opstellen en uitvoeren van de Risico-Inventarisatie en Evaluatie (RI&E) en het adviseren over en uitvoeren van maatregelen voor een goed arbeidsomstandighedenbeleid.

3.5 Privacy aspecten /AVG

De gegevens die over leerlingen gaan, noemen we persoonsgegevens. Wij verwerken als school persoonsgegevens van de leerlingen om onze verplichtingen als onderwijsinstelling te kunnen nakomen. Zo hebben wij bijvoorbeeld de gegevens nodig om de leerling in te schrijven op onze school, om de studievoortgang bij te houden of bij inschrijving van de leerling op een andere school. Daarnaast hebben wij de wettelijke verplichting om bepaalde gegevens door te sturen naar andere partijen, zoals DUO (ministerie van Onderwijs) en Gemeente (leerplichtambtenaar). Wij verwerken gegevens van de leerling voor het nakomen van onze wettelijke verplichtingen. Gegevens die hier niet aan voldoen zullen wij alleen met de toestemming van ouders/verzorgers verwerken.

Bij inschrijving vragen wij om toestemming voor het gebruik van foto- en videomateriaal. Ouders/verzorgers hebben te allen tijde het recht om deze toestemming te wijzigen.

Dit kan kenbaar gemaakt worden via een mail aan de directeur.

De school vraagt ouders nadrukkelijk om terughoudend te zijn met het maken van foto's en video's binnen de school. Het is voor ouders en leerlingen niet toegestaan om foto's en video's die gemaakt zijn op school te delen via sociale media of te gebruiken voor commerciële doeleinden.

In onze **privacy verklaring (5)**, te vinden op www.boorbestuur.nl, staat meer over de gegevens die wij verwerken, hoe lang wij ze bewaren en op welke manier deze worden beveiligd.

De AVG verplicht scholen om een Functionaris Gegevensbescherming (FG) aan te stellen. Een FG houdt binnen de scholen toezicht op de toepassing en naleving van de privacywetgeving.

Functie	Naam	E-mailadres
ICT- coördinator / FG	Dave Hendriks	D.Hendriks@devierambacht.nl

4. Pedagogisch handelen

Bij een veilig schoolklimaat is het van belang om problemen en grensoverschrijdend gedrag tijdig te signaleren en daar op een juiste manier op in te grijpen. Daarbij is het noodzakelijk normen en waarden af te spreken/vast te stellen.

De eerste weken van het schooljaar en het kalenderjaar zijn de beste momenten om te werken aan een veilig klimaat in de klas. Deze periode heet ook wel de 'Gouden Weken' (na de zomervakantie) met het doel afspraken te maken voor een goede sfeer in de klas en respect te hebben voor elkaar.

Het uitdragen van de geldende normen en waarden is een verantwoordelijkheid van iedere medewerker op De Vierambacht. Zijn of haar voorbeeldgedrag is daarbij ook cruciaal. Medewerkers helpen leerlingen vormings- en opvoedingsdoelen te bereiken. Door pedagogisch handelen, verbind je als medewerker de persoonlijke, sociale en morele ontwikkeling van leerlingen met het cognitieve leren.

4.1 Pedagogisch vakmanschap

De leerkracht werkt aan maatschappelijke en ontwikkelingsgerichte leerdoelen rond vorming, opvoeden, burgerschap en sociale integratie. Het bevorderen van sociale veiligheid en het tegengaan van grensoverschrijdend gedrag, is niet voor iedere leerkracht even gemakkelijk.

Dit vraagt leerkrachten om vroegtijdig te signaleren, interveniëren en gesprekken te voeren met ouders. Om leerkrachten te ondersteunen bij het interveniëren en gesprekken met ouders krijgen ze coaching van de intern begeleider en directie.

4.2 Pedagogisch klimaat

Het pedagogisch klimaat moet zó zijn dat de leerling zich optimaal kan concentreren op de lesstof. Ouders, leerlingen en personeel zijn samen verantwoordelijk voor het pedagogisch klimaat. Ouders zijn dan ook een belangrijke spil in het werken aan een sociaal veilig klimaat. Ze zijn onder andere ook vertegenwoordigd in de medezeggenschapsraad (MR). De MR heeft verschillende taken en bevoegdheden waarmee zij invloed kunnen uitoefenen op het schoolveiligheidsbeleid.

Deze taken en bevoegdheden zijn vastgelegd in de wet Medezeggenschap op scholen (WMS): De MR kan problemen op het gebied van sociale veiligheid aan de orde stellen.

5. Preventieve activiteiten en programma's

Wij bieden activiteiten, programma's en voorlichting aan, gericht op veilig gedrag en het voorkomen van onveilig gedrag. Hiermee versterken we de sociale veiligheid op school en daarbuiten. Ook vergroten we de weerbaarheid van leerlingen en leerkrachten tegen onveilige situaties.

5.1 Preventieve programma's

Om de sociale veiligheid te vergroten en te waarborgen is het van belang om ongewenst gedrag en pesten te herkennen en gewenst gedrag te stimuleren. Lang voordat we van pesten spreken zijn er namelijk al tientallen signalen van ongewenst gedrag zichtbaar die erop wijzen dat er iets gaande is in een groep. Het is belangrijk deze signalen te herkennen, zichtbaar en bespreekbaar te maken.

Het helpt als er in de klas met leerlingen gepraat over pesten. Wat is pesten? Wat doet het met iemand als hij gepest wordt? Hoe kun je elkaar helpen? En hoe kun je hulp vragen als je met pesten te maken hebt? Praten over dit soort vragen helpt leerlingen namelijk om peestsituaties te herkennen en escalatie te voorkomen. Bij De Vierambacht worden lespakketten en methodes ingezet die leerkrachten helpen deze gesprekken te voeren in de klas.

Om leerlingen weerbaarder te maken, zetten wij de training Rots & Water in.

Ieder jaar in september organiseert Stichting School & Veiligheid de "Week Tegen Pesten" om scholen daarbij te helpen. Ook besteden we aandacht aan dit onderwerp tijdens de zgn. nationale "week tegen het pesten".

Pesten is ook met ouders onderwerp van gesprek. Door het organiseren van thema-avonden, wordt met ouders besproken wat binnen onze school geregeld is om pesten te voorkomen en hoe het aangepakt wordt. Daarbij wordt dan ook aandacht besteed aan welke rol ouders hierbij kunnen hebben.

5.1.1 Seksuele en relationele vorming

Het is belangrijk dat kinderen en jongeren zich op een gezonde manier seksueel ontwikkelen. Ze moeten leren verantwoorde keuzes te maken op seksueel gebied. Ook op school en binnen de klas krijg je hiermee te maken. Het doel van relationele en seksuele vorming op school is om hen hierbij te ondersteunen. Vanaf groep 7 wordt hier, met het programma Studio.Blink.nl en/of liefdesplein (school TV), op de Vierambacht aandacht aan besteed.

5.1.2 Actief burgerschap en integratie

Als school richten we ons op de samenleving als geheel en op de directe leefomgeving. We vinden het belangrijk dat kinderen met diverse culturen en achtergronden met elkaar kennismaken en leren samenwerken. Met de gemengde leerlingenpopulatie die wij hebben, krijgen ze daar veel gelegenheid toe.

Als school besteden we actief aandacht aan:

- Democratie: kinderen leren denken en handelen volgens democratische principes;
- Participatie: kinderen worden gestimuleerd actief deel te nemen aan zowel binnen- als buitenschoolse activiteiten;
- Identiteit: er is aandacht voor 'wie ben ik' en 'wie is die ander'.

Kinderen leren ontdekken dat er verschillende zienswijzen zijn. Ze leren kijken vanuit verschillende perspectieven en ze leren een eigen mening te formuleren en deze te onderbouwen. Actief burgerschap is een leerstofonderdeel van de methode voor sociaal-emotionele ontwikkeling die wij op school gebruiken. Het is echter ook verweven met onze hele manier van lesgeven en omgaan met kinderen. We laten expliciet 25 doelen behorend bij actief burgerschap in de leerjaren aan bod komen. Steeds weer proberen we de kinderen te laten nadenken over hun eigen rol in deze democratische samenleving. Ook ouders zijn hierbij een belangrijke partner voor de school.

Onze school is aangesloten bij Stichting BOOR, het openbaar basisonderwijs in Rotterdam. Stichting BOOR telt zo'n 60 basisscholen en op al die scholen geven leerkrachten in hun onderwijs ook aandacht aan de diverse levensbeschouwingen en godsdiensten. Zo bereiden de leerkrachten hun leerlingen voor op hun plaats in onze samenleving. In het project Wereldburger geven externe leerkrachten aparte lessen Godsdienstig en Humanistisch Vormingsonderwijs (GVO en HVO). Het is mogelijk om bij de directie bezwaar in te dienen tegen het volgen van de lessen HVO/GVO. U kunt hiervoor contact opnemen met de directie.

5.1.3 Mediawijsheid

De maatschappelijke impact van (sociale) media wordt steeds groter. Daarom is het belangrijk dat leerlingen kritisch met (sociale) media leren omgaan. Ze moeten leren hoe ze al die informatie kunnen filteren en hoe ze actief en bewust deel kunnen nemen aan onze mediasamenleving. Ook de school heeft hier een rol in.

[protocol digitale geletterdheid \(6\)](#).

5.2 Ondersteuning leerkrachten

Leerkrachten moeten in de les kunnen inspelen op actualiteiten, zoals incidenten die te maken hebben met radicalisering of pesten. Ook moeten zij bijvoorbeeld goed kunnen communiceren met ouders.

Zowel onderwijzend als onderwijsondersteunend personeel kan te maken krijgen met grensoverschrijdend gedrag. Om de medewerkers van de Vierambacht te ondersteunen op dit gebied, bieden we regelmatig tijdens studiedagen extra trainingen aan zoals bijvoorbeeld de trainingen "How to talk" en "Korte lontjes" van Hans Kaldenbach.

6. Effectief handelen bij signalen en incidenten

Evaluatie en borging

Het evalueren en borgen van een veiligheidsaanpak vraagt om meer dan het vastleggen van protocollen, regels en afspraken en die opbergen. Het vraagt om een continu en cyclisch leerproces dat is ingebed in het totale schoolbeleid. Veiligheidsbeleid is pas geborgd als het 'leeft' in de hoofden van iedereen in de school en verankerd is in het dagelijks handelen. Wij doen dat door het onderwerp sociale veiligheid regelmatig op de agenda te zetten in de bouwvergaderingen.

Ook vindt er intervisie tussen collega's in de verschillende bouwen plaats. Door bij elkaar te kijken en in gesprek te gaan worden plannen voor een kind goed afgestemd. De intervisies vinden op verzoek plaats in de parallel overleggen. Daarnaast maakt sociale veiligheid onderdeel uit van ons pedagogisch beleid, kwaliteitsbeleid/ PDCA-cyclus, schoolplan, curriculum, leerlingenstatuut, gedragscode personeel, integriteitsbeleid, professionaliseringsbeleid, personeelsbeleid, school-ondersteuningsprofiel (SOP), strategisch beleidsplan, schoolgids, ondersteuningsstructuur, enz.

Tot slot worden doelen omgezet naar acties en opgenomen in het jaarplan van onze school.

6.1 Aanpak

Op alle scholen komt het voor dat regels worden overtreden of dat er incidenten plaatsvinden. Bij ons op school gaat het meestal om kleine voorvallen die door de leerkrachten naar redelijkheid opgelost worden. We gaan vooral af op wat we zien en horen. Discussies met kinderen (welles/nietes) gaan we niet aan, maar we luisteren wel naar hun verhaal. Bij ongewenst gedrag volgt eerst een waarschuwing en bij herhaling volgt een sanctie. Wanneer de situatie echter niet snel afgedaan kan worden of wanneer het gaat om ernstige zaken of herhalingen, zal er verder aandacht aan besteed worden, zie hiervoor het gedragsstappenplan.

Oplossen/bespreken van situaties in de school kan op verschillende niveaus

- 1 Gesprek leerkracht – kind
- 2 Gesprek leerkracht – kind – ouder(s)
- 3 Gesprek schoolleiding – leerkracht – kind – ouder(s)

Wanneer de leerkracht zich geconfronteerd ziet met herhaald grensoverschrijdend gedrag licht hij of zij de IB'er in. Gezamenlijk wordt dan gekeken naar mogelijkheden om het grensoverschrijdend gedrag om te buigen. De schoolleiding wordt hiervan op de hoogte gehouden.

Wanneer een kind gedrag vertoont waardoor de situatie voor het kind zelf en voor anderen onveilig wordt, worden ouders direct gebeld om het kind op te (laten) halen. In de meeste situaties zal een gesprek en een kleine sanctie afdoende zijn.

In de school en op het plein hanteren we de volgende afspraken bij overtredingen onder schooltijd:

Binnen	Buiten
1. waarschuwing	1. waarschuwing
2. time-outplek in de groep	2. time-outplek op het plein
3. time-outplek buiten de groep (met voldoende werk op niveau) – kortdurend	3. wanneer er gevochten wordt op het plein en de leerlingen stoppen niet op bevel van de leerkracht: time-outplek binnen
4. time-outplek buiten de groep voor langere tijd (met voldoende werk op niveau)	4. leerling mag een aantal pauzes/dagen niet buiten spelen
5. leerkracht herstelt de relatie	5. leerkracht herstelt de relatie

- ❖ De leerkracht zorgt voor passend werk dat klaarligt, zodat het kind op de time-outplek rustig kan werken en zinvol bezig is.
- ❖ Wanneer een kind onvoldoende werk aflevert op de time-outplek, kan de leerkracht een kind na school werk laten inhalen of afmaken.
- ❖ Bij herhaling en onvoldoende verbetering van gedrag kan de school overgaan tot een schorsing (minimaal 1, maximaal 5 dagen). De leerplichtambtenaar wordt ingelicht over de redenen van de schorsing. Na één dag moet de inspectie worden ingelicht.

6.2 Meldcode

Om sneller en adequater in te grijpen bij vermoedens van kindermishandeling zijn scholen vanaf 2013 wettelijk verplicht om een meldcode te hanteren. De meldcode is een stappenplan voor (onderwijs)professionals dat zij moeten doorlopen als ze vermoedens van huiselijk geweld en kindermishandeling hebben. Dit stappenplan hanteren wij ook bij ons op school.

De **meldcode (7)** bestaat uit vijf stappen:

1. In kaart brengen van signalen
2. Collegiale consultatie en zo nodig raadplegen van het meldpunt “veilig thuis”
3. Gesprek met de leerling en/of ouders
4. Wegen van het geweld of de kindermishandeling
5. Beslissen: hulp organiseren of melden

6.3 Sancties

Sancties en gevolgen voor medewerkers;

1. Medewerkers die in strijd handelen met regels en afspraken in het veiligheidsplan en de daarbij behorende protocollen, maken zich mogelijk schuldig aan plichtsverzuim. Alle correspondentie over dit onderwerp wordt opgenomen in het personeelsdossier.
2. Afhankelijk van de ernst van de uitlatingen, gedragingen en gevolgen worden naar medewerkers toe rechtspositionele maatregelen genomen welke variëren van waarschuwing, schorsing, berisping, ontslag en ontslag op staande voet;
3. Indien de uitlating van medewerkers mogelijk een strafrechtelijke overtreding inhoudt zal door een daartoe bevoegde medewerker van De Vierambacht aangifte bij de politie worden gedaan.

Sancties en gevolgen voor leerlingen en ouders

1. Leerlingen en/of ouders/verzorgers die in strijd met dit protocol handelen maken zich mogelijk schuldig aan verwijtbaar gedrag. Alle correspondentie over dit onderwerp wordt opgenomen in het leerlingendossier.
2. Afhankelijk van de ernst van de uitlatingen, gedragingen en gevolgen worden naar leerlingen en/of ouders/verzorgers toe maatregelen genomen welke variëren van waarschuwing, schorsing en verwijdering van school.
3. Indien de uitlating van leerlingen en/of ouders/verzorgers mogelijk een strafrechtelijke overtreding inhoudt, zal aangifte bij de politie worden gedaan door een daartoe <https://mijn.vensters.nl> bevoegde medewerker van De Vierambacht.
4. Daar waar leerlingen en/of ouders/verzorgers in strijd met dit protocol handelen, in situaties die buiten de directe schoolsituatie ontstaan en waar ouders weigeren mee te werken aan maatregelen/sancties, zal De Vierambacht actief stimuleren dat slachtoffers van gedragingen aangifte doen bij de politie.

6.4 Schorsing en verwijdering

Het gebeurt gelukkig maar zelden, maar het kan zijn dat een leerling geschorst wordt. Hiertoe kan de directie overgaan wanneer gedrag onvoldoende verandert/verbetert bij een structurele planmatige aanpak (m.b.v. handelingsplannen). Wanneer een leerling door ongewenst gedrag tijdelijk in een andere groep geplaatst wordt, of soms al eerder, stelt de school (in overleg met ouders en eventueel de leerling) een handelingsplan op. Hierbij wordt duidelijk gemaakt welk gedrag gewenst is, hoe een kind beloond kan worden en wat de sancties zijn. Wanneer geen verbetering optreedt na enkele handelingsplannen en wanneer de veiligheid en leersituatie voor anderen in het geding is, kan een leerling geschorst worden.

Ouders en leerkracht gaan dan in gesprek over de te nemen stappen. Kan het kind terugkeren? Wat zijn de verwachtingen van school en ouders? Is de school een geschikte onderwijsplek, of moet verwijzing naar een andere vorm van onderwijs door ouders ingezet worden.

De school doet er alles aan (samen met ouders) om het kind zo goed mogelijk te begeleiden. Het kan echter zijn, dat de school onvoldoende begeleidingsmogelijkheden heeft, al het mogelijke heeft geprobeerd zonder succes te hebben. Dan zijn de grenzen van de school bereikt en zal gekeken moeten worden naar een andere vorm van onderwijs. Wanneer ouders niet meewerken, zal leerplicht ingeschakeld worden.

Bij schorsing en verwijdering neemt de school de (wettelijke) bepalingen in acht die daarop van toepassing zijn. Dat betekent bijvoorbeeld, dat bij schorsing van een leerling altijd voor passend (thuis)werk wordt gezorgd. Een leerling kan pas verwijderd worden, wanneer een andere school voor hem of haar gevonden is.

In het 'protocol toelaten, schorsen en verwijderen van leerlingen' (8) staat het wettelijke kader beschreven en de stappen die genomen dienen te worden.

7. Borging van het sociaal veiligheidsbeleid

De interne begeleiders en leerkrachten werken dagelijks met de uitgangspunten en afspraken binnen de ondersteuningsstructuur op onze school. De intern begeleider monitort de totstandkoming van plannen en het nakomen van afspraken door leerkrachten, ouders en externen. In het managementteam wordt de totale schoolontwikkeling in samenhang vormgegeven en aangestuurd.

Nieuw beleid en voorstellen om beleid aan te passen, worden te allen tijde vooraf besproken in team- of bouw-vergadering. Vaststelling geschiedt door het managementteam en (als nodig) het bestuur. Bestuursbesluiten zijn onderhevig aan advies van de Medezeggenschapsraad.

Beleidsstukken worden opgeslagen in teams in de map handboek/protocollen op de server. Beleid wordt tenminste één keer per jaar geëvalueerd en (als nodig) bijgesteld.

Op De Vierambacht beschikken we over de volgende (gedrags-)protocollen:

- Protocol tegen pesten (Antipest protocol)
- Protocol medicijn verstrekking
- Protocol meldcode (huiselijk geweld en kindermishandeling)
- Protocol overlijden / rouw protocol
- Protocol kind en echtscheiding (in ontwikkeling),
- Protocol schorsing en verwijdering leerling
- Protocol digitale geletterdheid
- Protocol verzuim (van Regionaal Bureau Leerplicht)
- Gedragsstappenplan (protocol pesten)
- Schoolondersteuningsplan (SOP)
- Klachtenregeling Stichting Boor